

Dienen van de Heere, wat kost dat?

Door ds. W. Harinck

En het geschiedde op de weg, als zij reisden, dat een tot Hem zeide: Heere, ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat. En Jezus zeide tot hem: De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegge. En Hij zeide tot een ander: Volg Mij. Doch hij zeide: Heere, laat mij toe, dat ik heenga en eerst mijn vader begrave. Maar Jezus zeide tot hem: Laat de doden hun doden begraven, maar gij, gaan heen en verkondig het Koninkrijk Gods. En ook een ander zeide: Heere, ik zal U volgen; maar laat mij eerst toe, dat ik afscheid neme van degenen, die in mijn huis zijn. En Jezus zeide tot hem: Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods.

Lukas 9:57-62

Hoe men Jezus moet volgen

Het bijbelgedeelte dat we overdenken spreekt over het volgen van de Heere Jezus, en dat wel zeer radicaal. Er vallen woorden die we moeilijk kunnen begrijpen en billijken. Vraagt Jezus niet te veel als het gaat over het volgen van Hem? Tegen iemand die Hij roept om Hem te volgen, maar die eerst zijn vader wil begraven, zegt Hij: 'Laat de doden hun doden begraven.' Dat is nogal wat! Is dat eigenlijk niet te veel gevraagd? In ieder geval maakt dit Schriftgedeelte duidelijk dat het dienen van de Heere en het volgen van Jezus een offer vraagt.

Als zij reisden

Het Evangelie van Lukas laat zich lezen als een reisverslag. Steeds maar weer meldt Lukas ons dat Jezus op reis was, dat Hij op de weg is enz. Er zit vaart in het Evangelie van Lukas. Lukas zegt dit alles niet zozeer om ons te laten zien dat de Heere Jezus en Zijn discipelen voortdurend onderweg waren van dorp tot dorp en stad tot stad. Maar vooral om ons duidelijk te maken dat Jezus op weg is naar het grote doel. Hij moet het werk van Zijn Vader gaan volbrengen in deze wereld. Het grote en volmaakte offer moet Hij gaan volbrengen in Jeruzalem. Hij dient de raad en de wil van God uit. Daarom slaat Hij de weg in naar Jeruzalem. Niets kan Hem weerhouden. Het is Hem niet te veel gevraagd. Hij wil Zijn ziel tot een schuldoffer stellen. Vastberaden en vrijwillig richt Hij Zijn aangezicht naar Jeruzalem. Niets en niemand kan Hem tegenhouden. Hij zal het werk volbrengen dat de Vader Hem gegeven heeft om te doen. Zo gaat Hij van Galilea naar Jeruzalem. Niet langs de gebruikelijke weg, de route om Samaria heen. Deze langere weg had de voorkeur van de Joden in die dagen. Men voorkwam dan de ontmoeting met de inwoners van Samaria. De Samaritanen waren in de ogen van de Joden halve heidenen. Door de omweg te nemen werd voorkomen dat men in aanraking kwam met deze halve heidenen en zich verontreinigde. Maar Jezus neemt niet de omweg. Hij gaat dwars door Samaria heen. Hij heeft zelfs ergens in een Samaritaans dorpje overnacht. Na de overnachting wordt de reis naar Jeruzalem voortgezet. Onderweg doen zich dan een drietal bijzondere ontmoetingen voor.

Drie ontmoetingen

In de drie ontmoetingen die Jezus op de weg heeft met verschillende mensen gaat het steeds over hetzelfde onderwerp. Het woord 'volgen' staat centraal in drie gesprekken die Jezus heeft met mensen die zich bij Hem aanmelden en hun bereidwilligheid uitspreken om Hem te volgen.

In vers 57 begint het gesprek met de eerste. Een man zegt: 'Heere, ik zal U volgen waar Gij ook heen gaat.' Wij zouden zeggen: 'Dat is toch wel prachtig.' Je gaat naar de Heere Jezus toe en je zegt: 'Heere, ik wil met U mee, ik wil U dienen. Ik wil U volgen, waar dan ook.' Wat een enthousiasme om Jezus te volgen. Daar kun je toch verblijd mee zijn, of niet?

Maar Jezus geeft een heel verrassend antwoord: 'De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegt.'

In vers 59 hebben we het gesprek van Jezus met de tweede man. Dat is net weer even anders. De tweede krijgt een opdracht. Jezus spreekt hem aan en zegt: 'Volg Mij.' Hier gaat de roep tot volgen van Jezus Zelf uit. Hijzelf neemt het initiatief en zegt: 'Kom achter Mij aan, volg Mij.'

Maar deze man heeft aarzelingen. Zijn omstandigheden zijn er niet naar. Hij brengt zijn bezwaar naar voren: 'Heere, laat mij toe dat ik eerst mijn vader begraaf.' Wij zouden misschien zeggen: 'Ja dat is wel begrijpelijk.' Je moet het toch goed vinden dat iemand eerst heengaat en zijn vader begraaft. Maar Jezus reageert anders dan wij. Hij zegt: 'Laat de doden hun doden begraven, doch gij, ga heen, en verkondig het Koninkrijk Gods.'

En dan de ontmoeting met de derde, de laatste, in vers 61 en 62. Er komt iemand naar de Heere Jezus toe en zegt: 'Ik, Heere, ik zal U volgen.' Een veelbelovende kandidaat; hij dient zich aan, hij presenteert zichzelf. Eerst wil hij nog even afscheid van zijn familie nemen, daarna is hij helemaal beschikbaar voor de navolging van de Heere. Daar is toch niets verkeerd aan, zouden we denken. Opnieuw is het

antwoord van de Heere Jezus op z'n minst verrassend, want Hij zegt tegen hem: 'Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk Gods.'

Echte discipelen

De drie ontmoetingen die ons bijbelgedeelte noemt, roepen toch wel wat vragen op. Verrassend, soms zelfs onbegrijpelijk, zijn de woorden die Jezus meegeeft aan dit verder onbekende drietal.

Goed beschouwd is het allemaal heel wonderlijk dat Jezus zo mensen aanspreekt. Hij zegt de dingen zo scherp, Hij maakt het die mensen zelfs moeilijk. Hij doet dit uiteraard met een bedoeling. Maar Zijn bedoeling blijft op het eerste gezicht zo verborgen. Waarom spreekt en handelt Hij zo? Hij wil deze drie verschillende mensen laten zien dat ze eigenlijk verkeerde motieven hebben. Hij wil hun diepe denken blootleggen. Ze moeten gaan begrijpen dat ze het verkeerd hebben, dat het in Gods Koninkrijk anders gaat dan zij in hun gedachten hebben. Dat is niet hard maar eerlijk. Want Jezus wil geen halve discipelen, Hij wil echte discipelen. Het volgen van Hem betekent niet met een warm mes door de boter gaan. Het kost wat!

De eerste man: 'Ik zal U volgen'

Idealisme en enthousiasme

De eerste man zegt tegen de Heere: 'Ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat.' Dat is iemand die heel enthousiast is, ook heel gewillig. Hij is bereid: 'Heere, ik volg U overal.' Daar klinkt opwinding in door. 'Het doet er niet toe waarheen, Heere, ik zal U volgen, ik heb er alles voor over.' Maar het antwoord wat Jezus hem geeft is eigenlijk een heel ontmoedigend antwoord.

Terwijl wij misschien zouden zeggen: 'Zending en kerk hebben nu net behoefte aan zulke mensen.' Als het gaat over het volgen van de Heere en dienen in Zijn Koninkrijk denken wij aan mensen die warm lopen, mensen die enthousiast zijn en die zeggen: 'Kijk hier ben ik, ik volg U waar dan ook heen: Alaska, Siberië, overal zal ik gaan, waarheen U ook wilt dat ik ga.'

Maar de Heere Jezus stelt hem op de proef. Jezus blijkt de dingen anders te zien dan wij. Hij kijkt niet alleen naar enthousiasme, Hij kijkt niet alleen of iemand warm loopt voor de dienst in Zijn Koninkrijk. Enthousiast zijn en warm lopen voor de dingen van de Heere, maakt je per saldo nog niet geschikt. Er is meer nodig. Ik denk dat deze jongeman onder de indruk was van de woorden, die hij Jezus hoorde spreken. Dat hij onder de indruk was van de wonderen en van de tekenen die Jezus deed. We lezen in ditzelfde hoofdstuk van de genezing van de maanzieke knaap. Wat is dat een ingrijpend wonder geweest. Vanwege dit alles is deze jongeman diep onder de indruk gekomen. Daarbij kwam nog dat Jezus niet alleen wonderen deed, maar bij de tekenen die Hij deed was daar ook Zijn prediking, Zijn spreken. Hij bracht iets nieuws. Hij bracht iets bijzonders. Hij was zo heel anders dan de Farizeeën en de Schriftgeleerden. En dat heeft deze jongeman aangesproken. En hij heeft gezegd: 'Heere, ik wil met U mee en geen prijs is mij te hoog en geen risico is mij te groot.' Hij was dus ook een beetje een idealist. Hij zal ook wel een scherp oog gehad hebben voor het lijden in de wereld, voor de mistanden in de maatschappij. Misschien was deze jongeman, laten we het er maar op houden met een jongere van doen te hebben, op z'n tijd zo nu en dan wat kritisch ten opzichte van de generatie boven hem en de geijkte standpunten. Dan ziet en hoort hij wat Jezus doet, wat een buitengewone kracht, wat een mogelijkheden. Zijn jonge hart zegt: 'Ja, Hij is het en laten we Hem volgen.' 'Heere, ik zal volgen waar Gij ook heen gaat.'

Maar als Jezus hem antwoord gaat geven, dan is het alsof Hij zegt: 'Je hebt er eigenlijk niets van begrepen; zoals je nu bent, kan ik je eigenlijk niet gebruiken, zo ben je niet geschikt voor Mij en voor Mijn dienst, want in Mijn Koninkrijk gaat het heel anders dan jij denkt.'

In de wereld gaat het om de grote getallen, om moed en kracht. Maar Jezus neemt geen genoegen met alleen idealisme en enthousiasme. Want niet de natuurlijke mens met zijn willen en kunnen en lopen telt. Nee, Jezus heeft andere mensen nodig. Jezus heeft nieuwe mensen nodig. Mensen die aan zichzelf gestorven zijn. Mensen die uit Hem begeren te leven.

Zoon des mensen

'De vossen hebben holen en de vogelen des hemels nesten, maar de Zoon des mensen heeft niet waar Hij het hoofd nederlegt'. In meer dan één opzicht geeft Jezus hier een opmerkelijk antwoord.

Hij noemt Zichzelf met een bijzondere titel: Zoon des mensen. Dan denk je onwillekeurig aan de profetie van Daniël, het gezicht van des mensen Zoon, de Messias, de Heerser, de Rechter van de wereld. Op een bijzondere manier wordt Jezus hier betiteld: Zoon des mensen. Een titel die je vele keren aantreft in de Evangelien. Een titel die ook in relatie staat tot Zijn lijden en sterven. De Zoon des mensen, dat is de lijdende Zoon van God die door vernedering tot glorie en heerlijkheid komt. De Zoon des mensen heeft niets, geen hol, geen nest, helemaal niets. Want Christus, de Zoon des mensen, is niet alleen gekomen om mooie gelijkenissen te vertellen. Hij is niet alleen gekomen om de Farizeeën en de Schriftgeleerden scherp de waarheid te zeggen. Hij is niet alleen gekomen om wonderen te doen. Om

bijvoorbeeld een maanzieke knaap te genezen (vers 37-42). Hij is vooral gekomen om te lijden en te sterven: 'Want de Zoon des mensen zal overgeleverd worden in der mensen handen' (vers 44).

Kruisdragen

'Ik ben niet zoals jij denkt,' zegt Jezus tegen de eerste jongeman die hem zo graag wilde volgen. 'Weet jij eigenlijk wel echt wie Ik ben? Ik ben de Zoon des mensen. Ik red zondaren door te sterven. Ik raak alles kwijt,' zegt Jezus. 'Straks zelfs Mijn leven, maar langs die weg komt Mijn Koninkrijk.' Volgens de regels van de wereld zou dat een mislukking zijn, maar dat is wel de regel van het Koninkrijk Gods. Door lijden tot heerlijkheid!

Het volgen van de Heere Jezus is anders dan wij van onszelf uitdenken. Wie Hem begeert te volgen moet goed bedenken Wie hij volgt. Het gaat om het volgen van Jezus, de Zoon des Mensen, voor Wie geen plaats was in de wereld. Dat was bij Zijn geboorte zo en ook weer in Samaria (vers 53).

Jezus volgen betekent kruisdragen, offers brengen, het beeld van Hem vertonen. Hij heeft het Zelf geleerd dat degene die Zijn discipel wil zijn, zijn kruis op moet nemen en Hem volgen. Dan moet je niet rekenen op roem en dan moet je ook niet rekenen op applaus. Eerlijk en concreet sprak Jezus met Zijn discipelen over de consequenties van het discipelschap. Ze moesten er op rekenen dat ze uit de synagoge geworpen zouden worden, dat ze vervolgd zouden worden, dat ze om Zijntwil gesmaad en gelasterd zouden worden en in de wereld verdrukking zouden hebben. Indringend wijst Hij op Zichzelf als de Zoon des mensen, de Man van smarten, de Kruiskoning van Zijn volk.

Het kost wat om Hem te volgen! Ben jij bereid?

De tweede man: 'Volg Mij!'

Maar eerst...

We gaan naar de tweede ontmoeting. Dat is eigenlijk het omgekeerde. Hier is iemand door de Heere Jezus uitgenodigd. We zouden bijna zeggen uitgedaagd. De Heere zegt tot hem: 'Volg Mij!' Duidelijker kan een roeping toch haast niet zijn. Maar bij deze man ligt dat toch even anders. Dat blijkt uit het antwoord. Hij zegt: 'Ja Heere, dat is goed. Ik zal U volgen, maar laat mij toe dat ik heenga en eerst mijn vader begraaf.'

Voordat we ons een mening vormen over het antwoord moeten we duidelijk hebben wat de man hier zegt in zijn antwoord. Hij zegt niet dat zijn vader op sterven ligt. Hij zegt ook niet dat zijn vader al gestorven is, want als zijn vader stervende was of al gestorven is, dan was die man natuurlijk niet bij Jezus. Dan was hij bij zijn vader. Dan was hij in het sterfhuis om de begrafenis te regelen.

Deze jongeman zegt: 'Heere ik wil U best volgen maar eerst moet ik nog terug naar mijn vader, hij is oud en zwak en ik weet niet hoe lang hij nog leven zal. Ik wil voor hem zorgen, bij hem blijven. Tot het laatste toe. En als vader dan gestorven en begraven is, zal ik bij U terugkomen. Dan zal ik U volgen. Ik wil dat wel, maar nu nog niet. Want eerst...'

Ik wil wel, maar eerst...Nou, vul het maar in.

Doden begraven doden

Augustinus bad ook: 'Heere bekeer me, maar nu nog niet, want eerst...' Nu nog niet! Jezus ziet het verborgen motief achter de woorden van de man in de tweede ontmoeting. Hij gaat opnieuw corrigeren. Terechtwijzend zegt Jezus: 'Laat de doden hun doden begraven, doch gij, ga heen en verkondig het Koninkrijk Gods' (vers 60).

Waarom dit wonderlijke antwoord: 'Laat de doden hun doden begraven?' Dat doden hun doden begraven is de gang van zaken in het koninkrijk van de wereld. Zo gaat het in het koninkrijk van de duisternis. Want in dat koninkrijk heerst de dood. Daar heerst de zonde. Die in de zonde leven, zijn dood. Geestelijk dood. En zo leven de geestelijk doden met elkaar, die geestelijk doden prijzen elkaar en die geestelijk doden begraven elkaar.

'Laat de doden hun doden begraven, maar in Mijn Koninkrijk is het anders,' zegt Jezus. Zijn Koninkrijk is voor de levenden en niet voor de doden. Jezus wijst natuurlijk het zorgen voor elkaar en het begraven van iemand niet af. Dat is prima, dat is goed. Maar die geestelijk doden zien niet en weten niet dat er een ander Koninkrijk is. Ook weten ze niet dat in het Koninkrijk van God niet de dood maar het Leven heerst. De onderdanen van dat Koninkrijk van God zijn tot leven gekomen in de weg van bekering en geloof. Het gaat hen om diepere dingen dan vader en moeder, broer of zuster. Het gaat hen om het behoud van zielen: om het eeuwige leven, om vergeving van de zonden, de verzoening met God.

Een hogere roeping

'Laat de doden hun doden begraven, en gij, ga heen, verkondig het Koninkrijk van God.' De dood heerst over de doden. Maar gij, ga heen en verkondig het Leven. Ga dat je vader maar vertellen. Je moet hem niet gaan begraven! Je hebt een betere roeping. Je moet hem van het Leven gaan spreken, van het Koninkrijk van God. Vertel hem dat hij wederom geboren moet worden, dat hij een God moet hebben voor zijn hart en een Borg voor zijn schuld. Schud hem wakker en roep hem toe dat hij op weg is naar het eeuwig verderf. Zeg hem dat er een Zaligmaker is, Die Zijn armen nog uitbreidt en Die nodigt: 'Komt herwaarts tot Mij, Gij die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.' Want de doden, geestelijk doden, zien dat niet en weten dat niet. 'Je vader begraven, dat kan wachten. Maar dit heeft haast,' zegt Jezus. 'Gaat gij heen en verkondig het Koninkrijk van God.' Dat is veel belangrijker. Dat moet onmiddellijk gebeuren want de verkondiging van het Evangelie is alles beslissend.

Andere uitleg

We kunnen het antwoord van de Heere Jezus ook zo verstaan dat de vader van deze tweede man werkelijk gestorven is. Het verliezen van je vader door de dood is één van de meest ingrijpende gebeurtenissen in een mensenleven. Bij elk bedrijf krijg je vrije dagen om je vader te begraven. Alle afspraken worden afgezegd vanwege zo'n belangrijke begrafenis, iedereen begrijpt dat. Daarom heeft deze man toch een goed excuus als hij aangeeft te willen volgen maar eerst zijn overleden vader de laatste eer te bewijzen. Daarbij komt dat het in Israël zo was, dat de plicht om je ouders te begraven je ontsloeg van alle andere plichten die de Thora je oplegde. De woorden van Jezus' mond klinken dan nogal hard en zonder medelijden. Toch komen we ook vanuit deze andere uitleg bij dezelfde kernbetekenis van Jezus' woorden. Hijzelf gaat op naar Jeruzalem. Daar zal Hij het werk, dat de Vader Hem gegeven heeft om te doen, gaan volbrengen. Een schuldig zondaarsvolk moet met God verzoend worden. Dat is toch het aller noodzakelijkste, het aller belangrijkste! Het grote keerpunt van de geschiedenis breekt aan. Daarvoor moet alles wijken, zelfs het begraven van je vader. Bij ons moet alles wijken voor de dood. Maar hier is de Christus! Alles moet wijken voor Zijn Persoon en werk. Laat het opnieuw gezegd zijn; natuurlijk bedoelt de Heere niet te zeggen dat we niet voor onze ouders moeten zorgen en dat we niet bij hun begrafenis aanwezig hoeven te zijn. Het eren van vader en moeder geldt tot het allerlaatste. Niets brengt Jezus daarop in mindering. De grote Hartenkenner weet echter tot wie Hij hier spreekt. Deze jongeman moest leren wat boven alles voorrang heeft, namelijk de verkondiging van het Koninkrijk van God.

De derde man: 'Ik zal U volgen, maar...'

Halfslachtig

De derde ontmoeting. Je zou zeggen: 'Dat is echt een vrijwilliger.' Hoor wat hij tot Jezus zegt: 'Heere, ik zal U volgen.' Hij dient zichzelf aan om volgeling te zijn. Dat is toch prachtig! Ook hier is echter weer een 'maar'. Eerst moet hij afscheid nemen van degenen die in zijn huis zijn, z'n familie, z'n vrienden. Daar is toch niets verkeerd aan. Elisa mocht na zijn roeping eerst nog afscheid nemen van zijn familie. Familiebanden zijn toch dierbaar. Gods Woord leert ons dat we zulke banden met bidden en dankzeggen moeten onderhouden.

Opnieuw is echter het antwoord van Jezus uiterst radicaal en onvoorwaardelijk.

Toch is het spreken van Jezus ook hier niet te scherp. We zagen al welke belangen er in het Koninkrijk Gods op het spel staan. Wat is afscheid nemen van huisgenoten en vrienden, wat is dat in vergelijking met het behoud van zielen? Wat het zwaarste is moet het zwaarste wegen. Jezus doorziet deze man die hem vrijwillig volgen wil. Hij doorziet hem in zijn halfslachtigheid, want deze man wil wel volgen, maar hij wil eerst nog even terug naar het oude. Terug naar waar hij in leeft. Hij kijkt achterom, zit blijkbaar nog helemaal aan het oude.

Niet achterom zien

'Niemand die zijn hand aan de ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koninkrijk van God.' Als je recht wilt ploegen dan moet je heel geconcentreerd en strak voor je uitkijken. Als de ploeger achterom kijkt gaat, het ploegen niet recht maar krom. Vooruit kijken bij het ploegen geeft een rechte voor. Alleen op die manier ben je bekwaam om de hand aan de ploeg te slaan. Dit laatste gesprek uit Lukas 9 leert ons wat echte bekwaamheid is in het Koninkrijk van God. Bekwaam zijn in het Koninkrijk van God kan niet samengaan met achteruit kijken. De wereld moet verlaten worden. Er zijn dingen die zelfs voorgoed verlaten moeten worden. En dat moet serieus genomen worden. Denk aan de vrouw van Lot. Eén keer keek ze achterom. Sodom, het luxe leven waar ze eigenlijk niet los van was, waar haar hart nog lag. Zo is het ook bij deze jongeman. Hij wilde nog even terug. Nog één keer achterom kijken. Nog één keer dat oude en dan... volgen.

Terstond

De ware discipel staat terstond op, verlaat de netten en volgt Jezus. Dat zijn de echte! Zij hebben alles verlaten om Jezus te volgen. Deze man zegt: 'Laat mij eerst toe dat ik afscheid neem van degenen die in mijn huis zijn.' Hij is niet honderd procent loyaal. Hij is niet los van het oude. Daarom waarschuwt Jezus hem: 'Man, als jij nog één keer teruggaat naar huis, dan heb je het daar weer zo naar je zin, dan zie ik jou nooit meer terug om Mij te volgen.'

Achterom zien zit ons in het bloed. Natuurlijk is er een gezond en positief achterom zien. Maar het goede gedenken van het verleden is omzien met het oog op het heden en de toekomst. Hier gaat het om het vastzitten aan het verleden. Volgen betekent oude bindingen loslaten, een nieuwe binding aangaan. Wie bekwaam wil zijn tot dienen in het Koninkrijk van God moet weet hebben van het leven uit het nieuwe begin dat God maakt in hart en leven door de wonderde werking van Zijn Geest. Dat betekent niet dat je gemakkelijk over het oude heen bent, maar dat je het veroordelende en het verlamdende van het oude kwijt mag leren raken in Hem in Wie volkomen verzoening wordt gevonden.

Bijzonder is ook de vergelijking die Jezus maakt tussen bekwaam zijn in Zijn Koninkrijk en ploegen. Ploegen deed men in het donkere jaargetijde. Het was in zeker opzicht een eenzaam en somber werk. Maar men deed het met het oog op de oogst. Zonder degelijk ploegwerk kon de oogst mislukken. Ploegen heeft hier dus alles met het uitzien naar de oogst te maken. Christus volgen betekent niet achterom zien vanwege wat dan ook, maar met verwachting uitzien naar de oogst, dat is de komst van Zijn Koninkrijk.

Dienen van de Heere, wat kost dat? Het onderzoeken van dit Schriftgedeelte maakt duidelijk dat het niet goedkoop is om Hem te volgen. Maar denken: alles wat echt waarde heeft, kent zijn prijs. Hij vraagt om hartelijke overgave, om onvoorwaardelijk volgen. 'Een iegelijk die niet verlaat alles wat hij heeft, kan Mijn discipel niet zijn.'

Eis en belofte

Volgen van de Heere, dienen in Zijn Koninkrijk heeft consequenties. Consequenties waar geen verontschuldigen voor zijn. Daarom: bezint eer gij begint.

Maar er is ook een andere kant. Door hoeveel dingen Jezus ook een streep trekt, door één ding niet: 'Volg Mij!' Dat blijft staan en dat is ook genoeg. Het is veel meer dan een eis alleen als Jezus zegt: 'Volg Mij.' Enerzijds is het onvoorwaardelijk en radicaal, zoals we het hier in dit Schriftgedeelte zien. Anderzijds is het ook een belofte. 'Ik zal je voorgaan,' zegt Jezus. 'Je hoeft het niet alleen te doen, je mag achter Mij aankomen. Dan zal ik aan de spits treden, dan zal ik de weg banen en mag je achter Mij schuilen, dan mag je je voetstap in Mijn voetstappen zetten. Dan hoeft je jezelf er niet doorheen te slaan.'

Wat ligt daarin een rijke troost. Zo alleen kunnen we dienen in Zijn Koninkrijk. Dan zijn de kosten niet te zwaar. De baat is zelfs groter dan de kost. Zalig om Hem te volgen, stap voor stap. Achteraan komen, dat is de les! Zo zijn mensen bruikbaar in Zijn dienst. Dan baant Hij ook de weg, wat we ook ontmoeten aan lijden, verdrukking, strijd, tegenslag en kruis. Hij staat er immers Zelf voor in dat Zijn Koninkrijk komt en dat Zijn Naam verheerlijkt wordt. Wat is er dan mooier dan het volgen van Christus, waar de weg ook heengaat?!

Vragen

1. Die eerste man die Jezus in dit schriftgedeelte ontmoet kun je typeren als een idealist, iemand met enthousiasme. Welke typeringen passen bij de andere twee mannen?
2. Het lijkt in dit gedeelte of de Heere mensen die Hem willen volgen ontmoedigt. Het is een reactie die we niet direct zouden verwachten. In welk kader moet je de verrassende antwoorden van Jezus plaatsen? Ken je nog meer voorbeelden uit de Schrift waarbij het op het eerste gezicht lijkt of de Heere mensen ontmoedigt?
3. In welk opzicht hebben de mensen uit dit bijbelgedeelte nog weinig van het Koninkrijk Gods begrepen? Wat is het bijzondere van dat Koninkrijk? In welk opzicht staan de wetten van dat Koninkrijk haaks op de wetten van de wereld?
4. Op verschillende andere plaatsen in de Schrift worden mensen ook opgeroepen om Jezus te volgen? Hoe is hun reactie daarbij?
5. In dit bijbelgedeelte is er sprake van halfslachtigheid of verdeelde loyaliteit: Christus wel willen volgen maar de wereld niet willen loslaten. Maar de eis is allesomvattend en laat geen mogelijkheid open voor een 'en-en'. Een voorbeeld hiervan is de vrouw van Lot. Welke andere bijbelse voorbeelden illustreren dat het in het Koninkrijk van God gaat om een besliste keus: of-of.

6. In welk opzicht is het in je eigen leven een worsteling als het gaat om het stellen van de juiste prioriteiten (Mattheüs 6:33).

7. In welk opzicht is er sprake van 'eis' en 'belofte' als het gaat over het volgen van Jezus?

Deze bijbelstudie is onderdeel van een serie van tien bijbelstudies over het thema 'Dienen'. De serie is in 2005 uitgegeven door BN, JBGG en ZGG.